

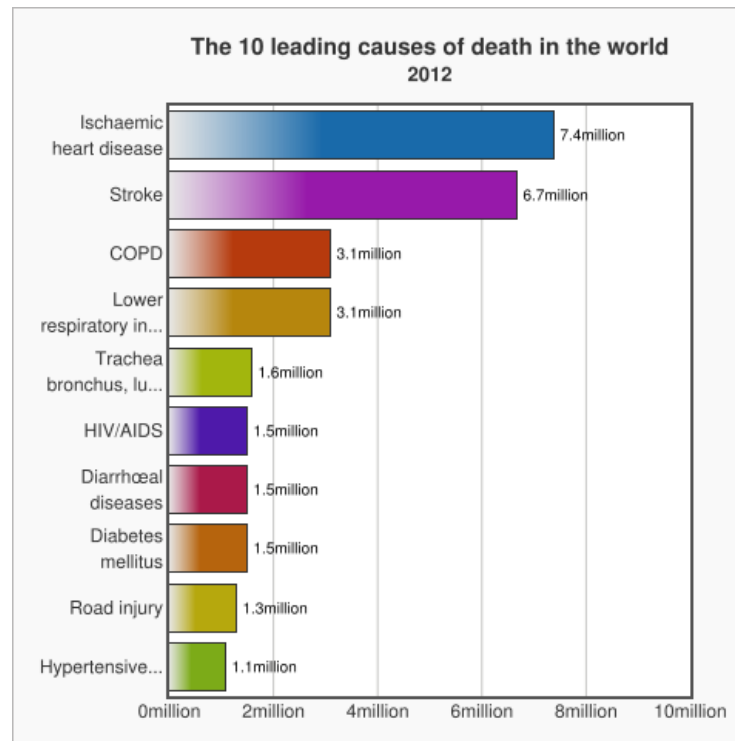
ISCHEMICKÁ CHOROBA SRDEČNÍ

Robert Prosecký
II.interní klinika FNUSA

ISCHEMICKÁ CHOROBA SRDEČNÍ

- Nemoci oběhové soustavy jsou nejčastější příčinou úmrtí: v r. 2018 40% mužů a 47% žen
- V 95% příčinou atherosklerosa věnčitých tepen
- Má formy akutní a chronické

PATOGENEZE AKUTNÍHO KORONÁRNÍHO SYNDROMU

1. **Tvorba ateromatosního plátu**
= atherosklerosa
(roky, od dětství resp. od mládí)
2. **Ruptura / eroze plátu**
(nestabilní plát) (akutní stav minuty,
hodiny)
3. **Nasedající trombosa**
(akutní stav, minuty, hodiny)

KLINICKÉ PROJEVY

○ Ischémie

- Němá asymptomatická (pacient bez potíží, projevy pouze na ekg či echokardiograficky)
- Angina pectoris typické charakteristiky:
  1. Lokalizace - bolesti v prekordiu, typická propagace (do krku či rukou)
  2. Vznik při námaze, ústup v klidu
  3. Reakce na podání NTG

○ Arytmie viz dále

○ Srdeční selhávání (dušnost, otoky či příznaky nízkého minutového objemu)

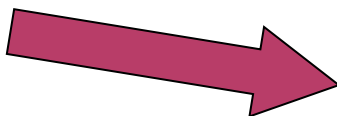
FORMY ICHS

○ Akutní

■ akutní koronární syndrom

s ST elevacemi
pectoris

bez ST elevací

nestabilní angina

non Q infarkt myokardu

Q infarkt myokardu

■ náhlá smrt

○ Chronická

■ stabilní angina pectoris

■ stav po IM

■ dysrytmická forma (arytmie, zejména u stavů po IM)

■ chronické srdeční selhání

AKUTNÍ KORONÁRNÍ SYNDROM

- **Nestabilní angina pectoris**
  - Akutní ložisková ischemie srdečního svalu, která nevede k jeho nekróze.
- **Infarkt myokardu**
  - Akutní ložisková ischemická nekróza srdečního svalu vzniklá na podkladě uzávěru či extrémního zúžení věnčité tepny zásobující příslušnou oblast
    - 95% - **koronární ateroskleróza s rupturou intimy a trombózou v místě plátu**
    - 5% - **spasmy, arteritidy, embolie do věnčitých tepen**
- **Náhlá smrt**
  - Náhlé úmrtí do jedné hodiny od vzniku příznaků

NÁHLÁ SRDEČNÍ SMRT

Je náhlé přerušení funkce srdce jako pumpy, které může být reverzibilní okamžitou intervencí (defibrilace, KPR), ale bez této intervence vede ke smrti

Roční incidence - 1 z 1000 (10000 lidí v ČR ročně)

Příčiny:

- ◉ 70-80% - koronární nemoc srdeční
- ◉ 10-15 % dilatační KMP
- ◉ 5-10% ostatní:
  - myokarditidy
  - trauma hrudníku
  - Polékové
  - arytmiické syndromy
  - chlopenní vady
  - ostatní kardiomyopatie

POJEM AKUTNÍ INFARKT MYOKARDU (AIM) BY MĚL BÝT UŽÍVÁN TEHDY, JE-LI K DISPOZICI PRŮKAZ MYOKARDIÁLNÍ NEKRÓZY V KLINICKÉ SITUACI ODPOVÍDAJÍCÍ AKUTNÍ MYOKARDIÁLNÍ ISCHEMII.

Detekce vzestupu a/nebo poklesu hodnot srdečních biomarkerů (nejlépe troponinu), když alespoň jedna hodnota přesahuje 99. percentil pro normální populaci + alespoň jeden z následujících:

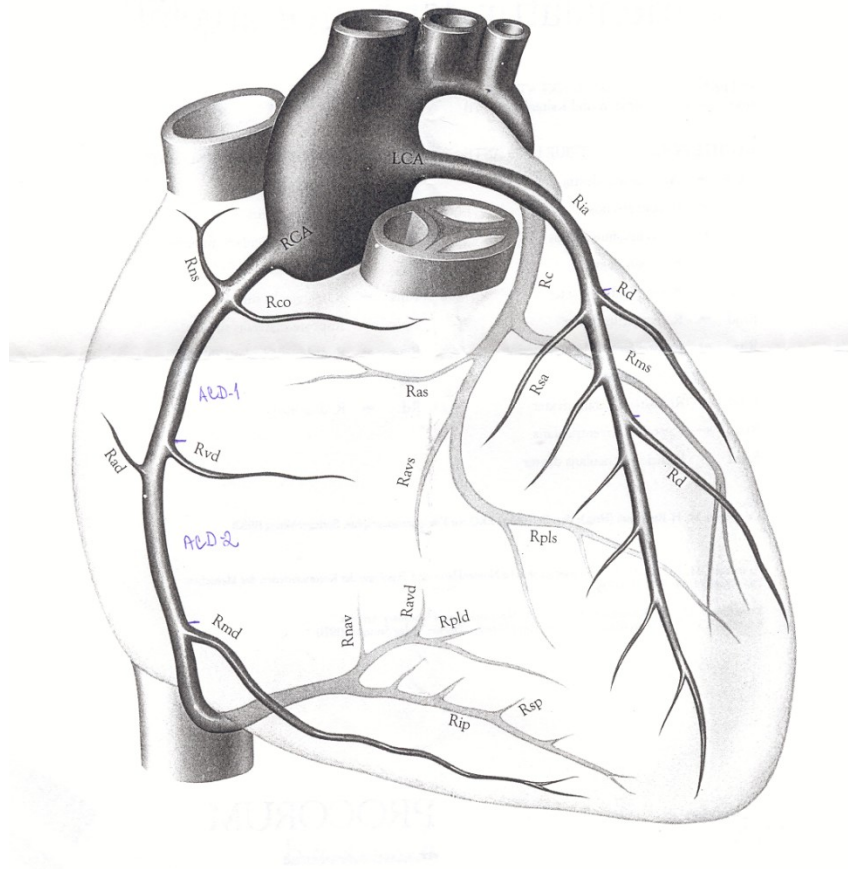
- Symptomy ischemie myokardu
- Ekg změny
  - Nové změny úseku ST - vlny T (ST-T) nebo
  - Nově vzniklá blokáda levého Tawarova raménka (BLRT).
  - Vývoj patologických kmitů Q v EKG záznamu.
- Zobrazení nové ztráty viabilního myokardu či nové regionální poruchy hybnosti srdeční stěny.
- Identifikace intrakoronárního trombu při angiografii i nebo pitvě.

Pouhá pozitivita troponinu se nerovná infarkt myokardu!!

VĚNČITÉ TEPNY

- **RIA, RD** - septum, přední stěna, hrot, boční stěna
- **RC, RMS** - boční stěna a zadní stěna, dolní stěna
- **ACD** - dolní stěna, pravá komora

NÁZVOSLOVÍ INFARKTU MYOKARDU

- **předběžná diagnosa při prvním vyš. pacienta**
  - akutní IM s elevacemi ST (STEMI) - úplný uzávěr věnč. tepny
  - akutní IM bez elevací ST (NSTEMI) - kritická nestabilní stenóza věnčité tepny
  - akutní IM s jinými změnami -
    - čerstvě vzniklý raménkový blok

NÁZVOSLOVÍ INFARKTU MYOKARDU

⊙ ekg odhad rozsahu

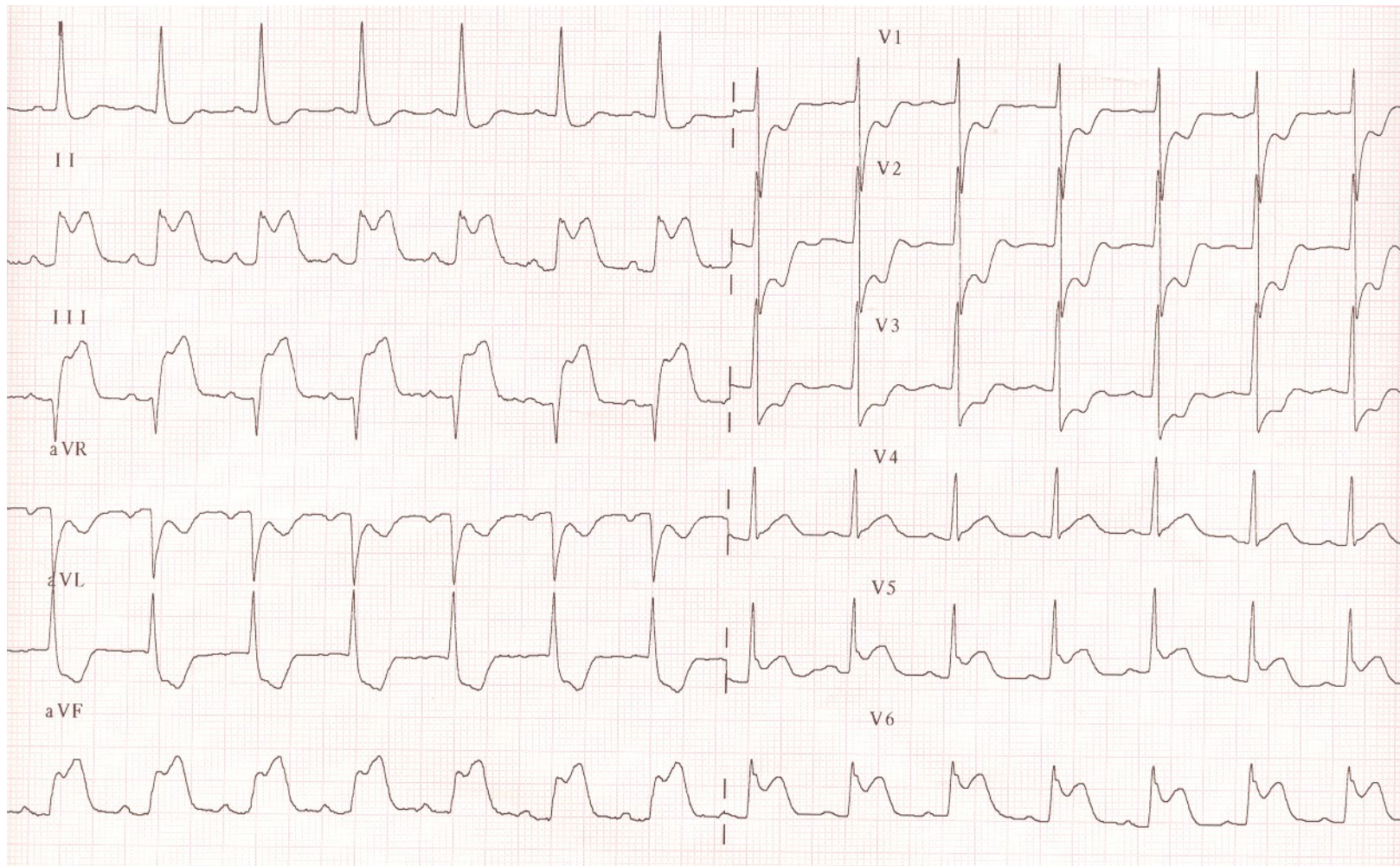
- Q - IM (transmurální)
- nonQ - IM (netransmurální)

⊙ lokalizace IM .... povodí věnčitých tepen:

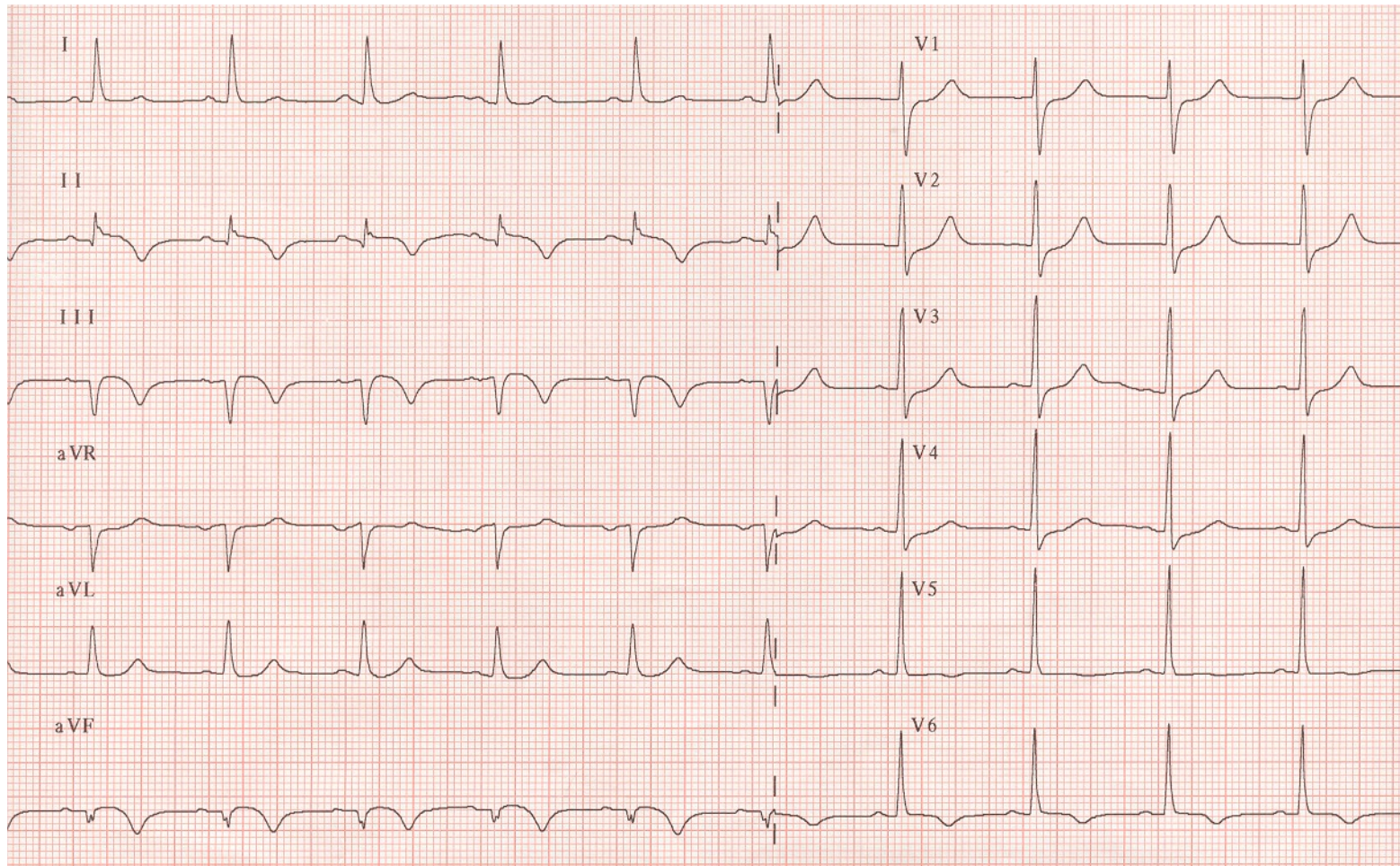
- přední stěna (V1-4) .... RIA
- anteroextenzivní (V1-6)
- boční stěna (V5-6, I, aVL) .... RD (větev RIA), RC nebo RMS)
- dolní stěna (II,III,aVF) ... ACD, event. RC
- pravé komory při IM dolní stěny(V2R-V4R) ... ACD

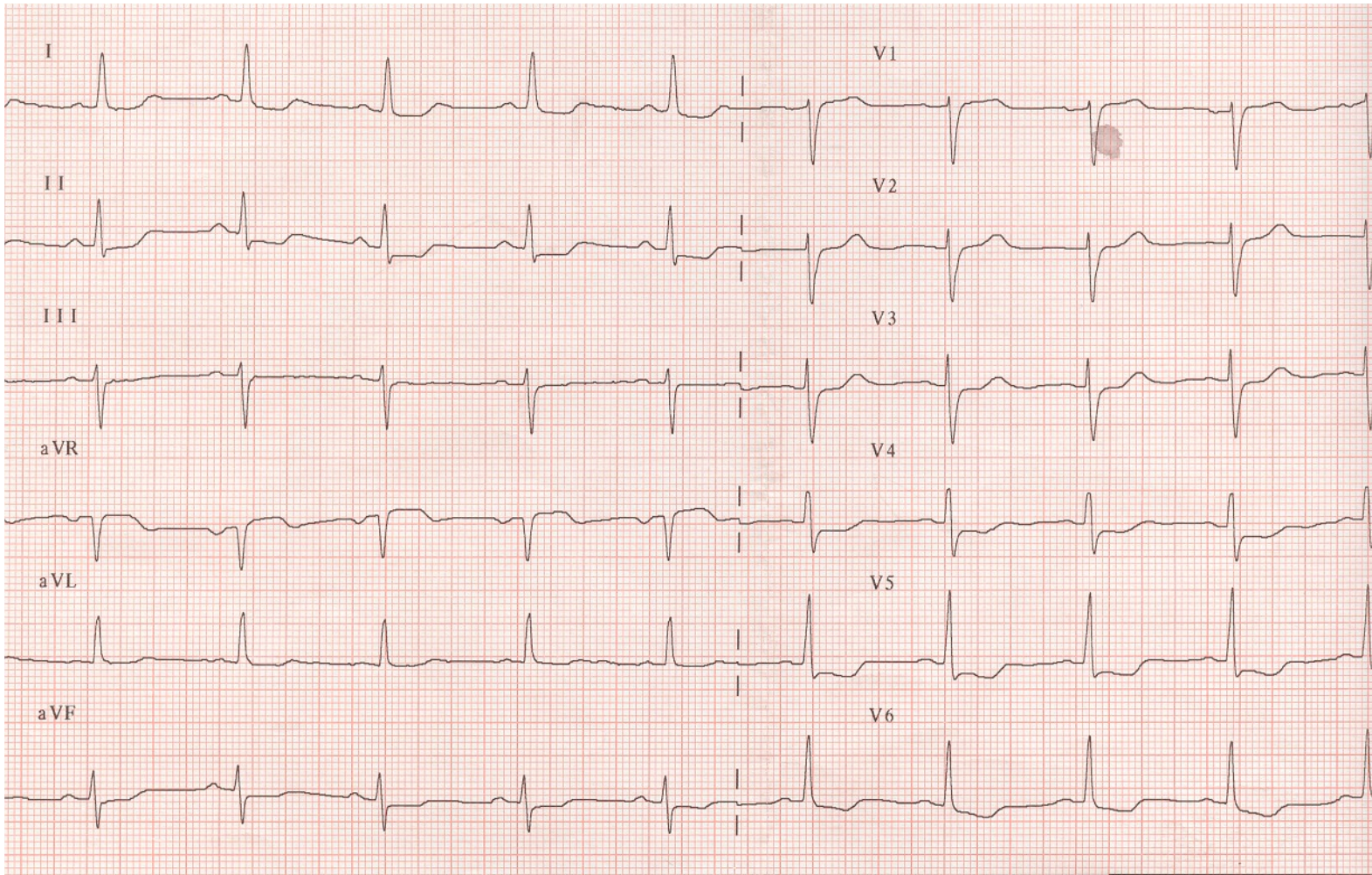
AKS s elevacemi ST úseku

výsledný QIM DS

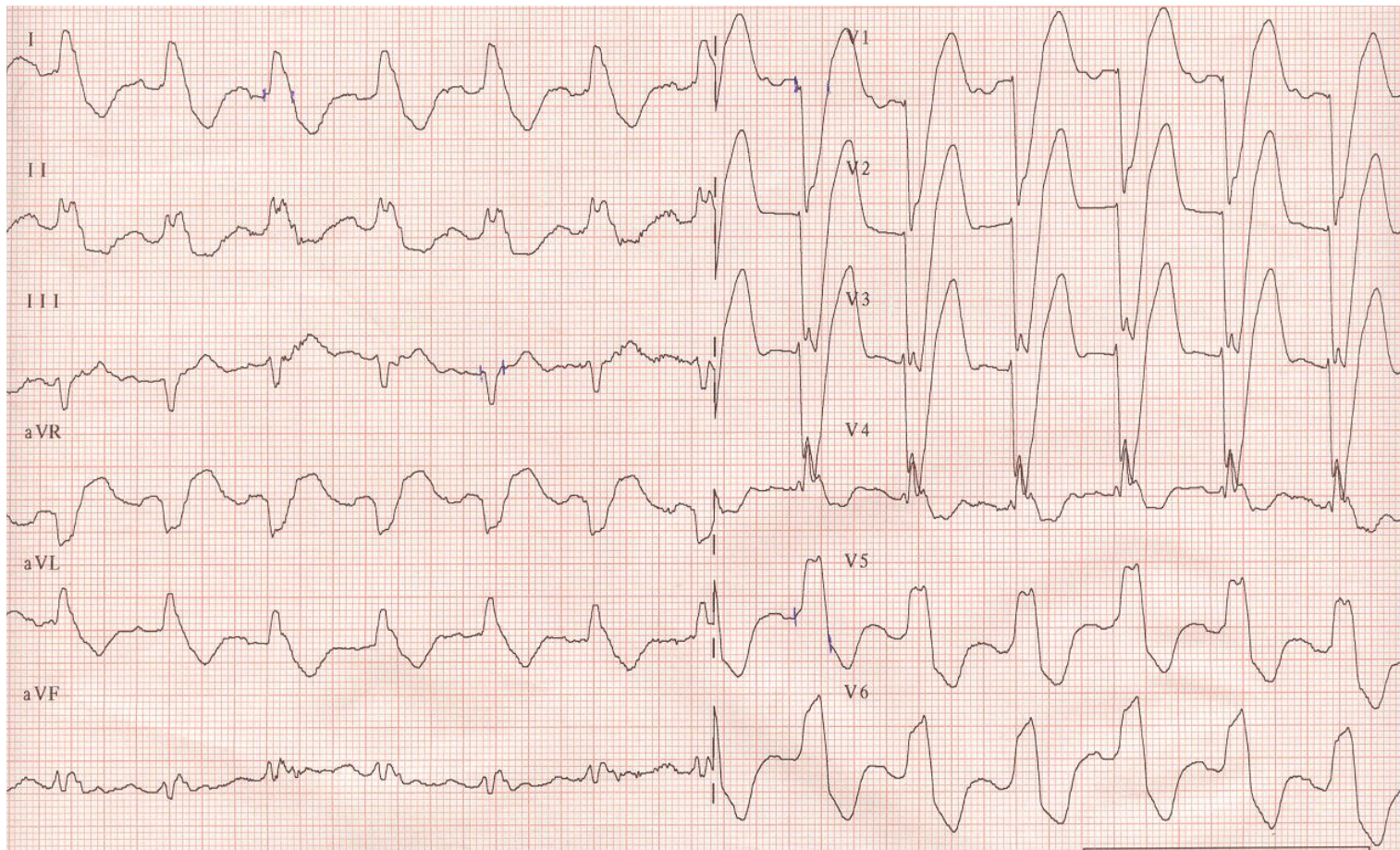

AKS bez elevací ST úseku

BLRT

Nově vzniklý blok + bolesti na hrudi – stejný postup jako u STEMI infarktů

UKAZATELE POŠKOZENÍ MYOKARDU

Laboratorní:

- ⊙ cTnl, cTnT - průkaz nekrózy
- ⊙ CK-MB
- ⊙ CK
- ⊙ Myoglobin

Poruchy kinetiky -
předchází ekg změnám

- ⊙ Echo

Průkaz ischemie

- ⊙ Scintigrafie myokardu
- ⊙ Magnetická rezonance - porucha sycení gadoliniem

KOMPLIKACE INFARKTU MYOKARDU

- ⊙ arytmie - primární, sekundární
- ⊙ srdeční insuficience - Killip I až IV
- ⊙ mechanické komplikace - ruptura myokardu
  - volné stěny
  - mezikomorového septa
  - papilárního svalu s akutní mitr. regurgitací
- ⊙ perikarditis
- ⊙ dysfunkce papilárních svalů
- ⊙ nitrosrdeční tromby a systémové embolizace
- ⊙ žilní tromboza a plicní embolie

KOMOROVÉ DYSRYTMIE

- Primární fibrilace komor - u AIM do 48hod
- Běhy komorových tachykardií (setrvalých či nesetrvalých)

.... **není nutná další léčba**

- Po 48hod. - sekundární komorové arytmie (ischemie, dysfunkce LK) při dysfunkci LK pod EF 35 trvající 40 dní

.... **indikace ICD**

KARDIOGENNÍ ŠOK

- ◉ Stav nedostatečné perfuze tkání neumožňující jejich přežití z důvodu nízkého srdečního výdeje, spojený s hypotenzí a oligurií
- ◉ klin. Známky šoku: STK pod 90mmHg, tachykardie, oligurie, oblužené vědomí...
- ◉ terapie:
  - katecholaminy, IABP, levostranná podpora, ECMO
  - zásadní význam má urgentní revaskularizace (PCI, vzácně CABG) - jen v časně fázi !!
- ◉ mortalita kolem 50%

LÉČBA AIM - CÍLE

- ◉ Prevence úmrtí pacienta, v případě vzniklé klinické smrti okamžitá resuscitace.
- ◉ Obnovením průchodnosti věnčité tepny zastavit postup nekrozy (zmenšit rozsah hrozícího infarktu).
- ◉ Minimalizovat subjektivní potíže nemocného.
- ◉ Léčit ev. vzniklé komplikace.
- ◉ Komplexními opatřeními v rámci sekundární prevence snížit na minimum riziko recidivy infarktu či pozdějšího úmrtí.

LÉČBA AIM - FÁZE

- ◉ **prehospitalizační** (minuty až hodiny - **boj o čas** , největší prodleva bývá zaviněna pacientem samotným
- ◉ pobyt na **koronární jednotce či JIP** (obvykle 2-3 dny)
- ◉ doléčení na **lůžkovém kardiologickém (interním) oddělení** (dalších 2-5 dnů)

PŘEDNEMOCNIČNÍ LÉČBA

Typické stenokardie - více než 5 minut (20 minut)

VOLAT RZP !!!

Natočit 12 svodové ekg !!!

Léky - NTG, O₂, ASA 200mg, event. BB iv., nitráty iv., opiáty iv.

EKG s elevacemi ST úseků ⇒ ANGIOSÁL
- DIREKTNÍ PCI (podat clopidogrel 8 tbl.,nebo ticagrelor, Heparin 100j/kg i.v. nebo Clexane 0,1ml/kg iv.)

EKG bez elevací ST úseků či neznámé stratifikace (JIP, KJ?) ⇒

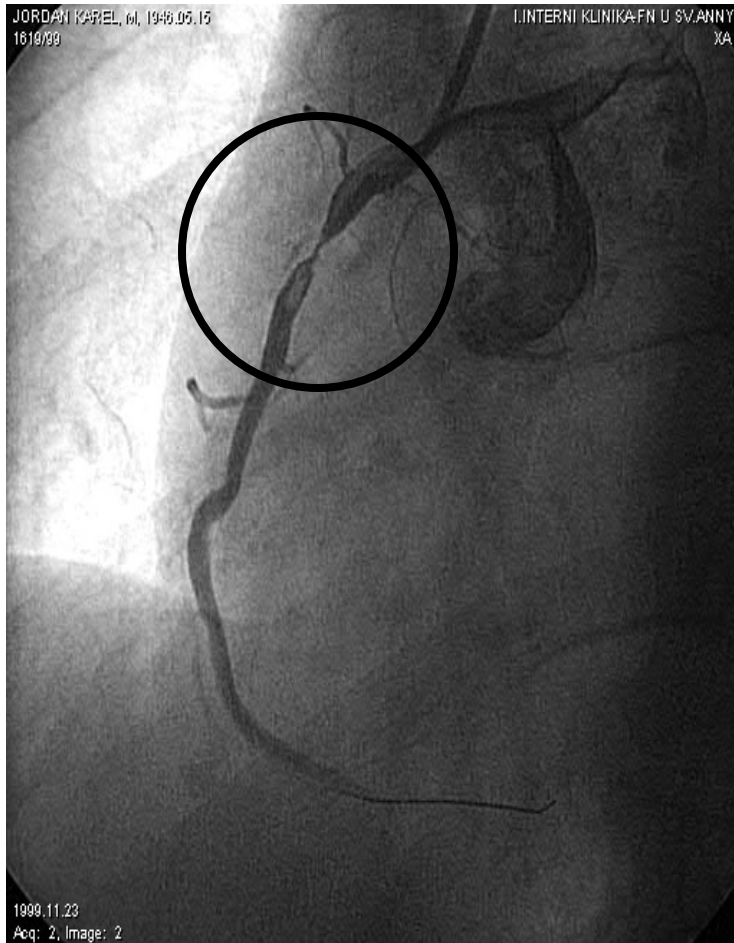
NEMOCNIČNÍ LÉČBA

- primární PCI zprůchodní v průměru 90% uzavřených koronárních tepen
- trombolýza (v jakékoli formě) zprůchodní kolem 50-60% uzavřených tepen
- **primární PCI** docílí reperfuze za 20-45 minut od začátku výkonu
- **trombolýza** docílí reperfuze za 30-90 minut po zahájení
- trombolýza je nejúčinnější v prvních 2-3 hodinách infarktu mezi 3.-12. hodinou infarktu je již podstatně méně příznivý (účinnost klesá, riziko zůstává stejné)
- primární PCI má stejně vysokou úspěšnost v docílení reperfuze po celých prvních 12 hodin rozvoje infarktu

Angiografický obraz úspěšné trombolýzy

**Residuální stenóza
s trombem**

Po PTCA + stent

AKUTNÍ INFARKT MYOKARDU BEZ ST ELEVACÍ, NESTABILNÍ ANGINA PECTORIS

- ◉ Stratifikace rizik (JIP,KJ), Troponin opak.
- ◉ zhodnocení rizika a zvažení akutní koronarografie
- ◉ NTG sl - Isoket iv, O₂
- ◉ **Duální antiagregační terapie:**
acetylosalicylová kyselina - Anopyrin 200mg
iv nebo Kardegic 500mg iv.
- + 8 tbl. (clopidogrel) nebo **ticagrelor**
(prasugrel)
- ◉ **Clexane** respektive heparin či jiné LMWH
- ◉ **Betablokátory, ACEI, statiny** (↑dávka)

LÉČBA AKS PO PROPUŠTĚNÍ

- ⊙ zákaz kouření, tělesný trénink, dieta (DASH či středomořská)
- ⊙ **Duální antiagregace : ASA 100mg + clopidogrel 75mg (ticagrelor nebo prasugrel)**
- ⊙ **β-blokátor**
- ⊙ **ACEI - SS, EF < 45%**
- ⊙ **Statin**

